

poznajo na vratih nikakoli znaki nasilnega odpiranja. Mogoče je, da je lastnik pozabil vrata zakleniti ter je imel vlomilec lahko delo. — Vlomilci v gostilne nadaljujejo z delom. Tre dni so vlomili v Grajsko klet in sicer skozi vhod iz Trga svobode. Službojuči stražnik je zasišal v prostornih sumljivih ropotih, poklical je lastnika g. Majdiča in oba sta skozi vlomljena vrata v klet. Vlomilci so ju pa opazili ter vdrtli šipo na glavnih vratih in pobegnili skozi odprtino na Grajski trg. Odnesli so iz predala za 200 Din drobiža.

Koncert »Drave« v Mariboru dne 2. aprila ob 20. in dne 3. aprila ob 15. uri v veliki dvorani Götz. — Koncerti »Drave«, kjer se bo izvajalo izvorno slovensko odelo, bodo za slovensko glasbo pomembni, kakor tudi zgodovinsko važni, ker Slovenci smo lahko ponosni na izvajanje tako ogromnega dela. Se celo pri velikih narodih so premijere in reprize v operah in koncertnih delih zelo redke, včasih se komaj v desetletjih rodi delo, ki je trajno svetovne vrednosti. Pri nas pa slovenska moderna glasba stopa s hitrimi koraki na plan. V prvi vrsti mogočno nastopa kot skladatelj P. Hugolin Sattner, ki nam je v zadnjih letih podal mnogo izvirnih del in to skoro vse na besedilo njegovega ljubljence Simona Gregorčiča, kakor priljubljeno »Jeftejevo prisego«, ki se ravnokar izvaja po naši domovini z izvrstnimi uspehi, »Soči«, »V pepelnici noči«, »Asumptio« in opera »Tajda«, ki se tudi sedaj izvaja v ljubljanski drž. operi z največjim uspehom. Med vsemi naštetimi simfoničnimi pesnitvami pa zastopa prvo mesto kantata »Ojliki«. »Drava« hoče z navdušenjem vseh sodelujočih dostojno in uspešno izvesti to najboljšo koncertno delo ter tako častno proslaviti 75letni jubilej skladatelja-domačina, ki bo pri obeh koncertih osebno navzoč. Dolžnost vsakega Slovenca in kulturnika je, da prisotvuje tem najlepšim domačim in resno vzvišenim pojavom.

Slavnostno odkritje spomenika junakov, padlih leta 1919 na koroški fronti za osvoboditev Dravske in Mežiške doline, se vrši na velikonočni ponedeljek v Mariboru. Spomenik je dal postaviti mariborski pešpotnik št. 45 in stoji na dvorišču meljske vojašnice. Na slavnost se povabljen vsa društva in ljudstvo. Udeležijo se slavnosti deputacije koroških Slovencev in naši poslanci ter župani mariborske oblasti. Natančnejši spored se objavimo.

Samoumor v zmedenosti. V ponedeljek, dne 27. t. m., ob pol 8. uri zjutraj, se je obesil v svojem stanovanju v Gosposki ulici 26 mariborski zdravnik dr. Maks Neuwirth. Rajni je kazal že nekaj let sem znake duševne zmedenosti in si je končal tudi sam življenje v takem stanju. Našli so ga že ob pol 9. uri mrtvega. Mrtvo truplo so prepeljali v Gradec in ga zagrebli v četrtek na pokopališču pri Sv. Petru.

Kaj je z bencinsko zadevo pri Sv. Lenartu? Po mariborski okolici in v lenarčnem okraju se že več kot leto dni govori o zelo čedni in tajni zadevi. Neka znana samostojno demokratska bogata družba je bila udeležena na tihotapstvu bencina. Družba, kateri stojijo na čelu znani voditelji demokratske stranke, je bila obsojena na visoko denarno kazen, ki je menda znašala okoli 1 milijon kron. Dočim mora vsak ubogi kmet ali viničar, ki ga financirajo zalotijo radi tega, že nese par škatlic šibic ali kilo sladkorja čez mejo, plačati ogromno kazen in še sedeti v ječi, se na čuden način zavlačuje cela bencinska zadeva, samo da demokratski gospodi ni treba plačati visoke globe. Demokratski veljak se hvali okoli, da bo cela tajinstvena zadeva »zatušana«. Ker vlada in poslanci gotovo niso poučeni o tej zadevi, smo to zapisali, da ne bo lenarčki bencin pozabljen! —b—

Uganka iz Slovenskih gor. Kdo je tisti velmož demokratske stranke, ki je državo pri bencinu oškodoval za velike svote? Čegava je družba, ki je tihotapila bencin in bila kaznovana za več stotisoč dinarjev? Kdo zna rešiti to uganko?

Ponižno vprašanje. Ali je res, da je lenarčki okrajni zastop, ki ga zadnji čas vodita advokat dr. Gorišek in g. Vračič, najel veliko posojilo. Govori se o visoki svoti. Pa vprašamo, ali imajo neizvoljeni, do demokrata dr. Pirkmajerja imenovani gospodje pravico najemati tako posojilo?!

Cesta iz St. Ilja do Marije Snežne bo vendarle letos dograjena. Državna uprava, ki sama gradi ceste, potrebuje mnogo delavcev. Pisarna gradbene uprave je v St. Ilju v Slov. gor.

Poročila S. L. S.

Franc Turnšek, Polzela.

Poživimo naše delo!

Zgodovinarji bodo pač morali poleg leta 1918 zaznamovati tudi začetek leta 1927 kot važno za naš narod. Kakor si je leta 1918 poleg drugih, in to ne najmanjše, četudi je najmanjši, pomagal ustvarjati svojo lastno narodno državo, tako si je letos začel ustvarjati svojo lastno upravo, začel si ustvarjati predpogoje za gospodarski in kulturni napredek. Volitve in oživitve oblastnih skupščin je brez dvoma prvi korak k naši samoupravi, k naši avtonomiji.

Po krivdi naših demokratov in samostojnežev je Beograd nad osem let od nas samo jemal, jemal nam davke, jemal pravice, rušil našo upravo. Marsikateri se je že lotila malodušnost, roke so mu omahnile v delu, češ, Slovenci smo in ostanemo vedno zadnji.

Pod pritiskom javnega mnenja v celi državi, za katerega gre zaslug v prvi vrsti dosledni politiki SLS, so se morale izvoliti oblastne skupščine. S spretno potezo, z vstopom v vlado se je SLS posrečilo našim skupščinam o sigurati tudi dohodke in s tem možnost delovanja. Vsak dan nam prihajajo poročila iz Beograda, kako se trudijo — in to ne brez uspeha — naši poslanci, da iztrgajo čim več naših pravic, čim več našega imetja ter ga vrnejo Sloveniji, kjer bomo sami gospodarili z njim. Bivša deželna imovina, naše bolnišnice, kmetijske šole, skrb za pospeševanje raznih gospodarskih panog, skrb za mostove in ceste itd., vse to bode prej ali slej v naši lastni upravi. S sprejetjem proračuna dobimo tudi potrebna denarna sredstva na razpolago. Pokazali bomo lahko svetu ono znano

Kako je Radičev poslanec govoril v skupščini. Dne 26. marca je govoril v skupščini tudi Radičev poslanec g. Kelemina. Mož sam ni vedel, kaj bi povedal. Neprestano je rabil besedo »amandžmani« in druge nerazumljive tujeke, katere niti sam ni znal tolmačiti. Eno dobro je povedal: da je ivanjovski Petovar dobil od Narodne banke 6 milijonov dinarjev posojila, ki ni varno, a drugi bolj potrebni niso dobili. Rabil je izraz »kmetijska poljoprivreda«, ne vedoč, da pomeni izraz »poljoprivreda« isto kot: kmetijstvo. Pohvalil je našega ministra g. dr. Kulovca, ki je dosegel ukinitve carine na galico in umetna gnojila. Kar Pucelej in Radič v dveh letih nista mogla doseči, to je dosegel »klerikalec«. O ribolovu je Kelemina rekel, da bi morali nov ribarski zakon skleniti v Beogradu, a ne naše oblastne skupščine. Ko mu je minister Kulovec zaklical: »Sedaj imajo oblastne skupščine to pravico!«, je Kelemina vsiknil: »Ribarski zakon bi se moral narediti tukaj v Beogradu. Ne vem, če so v oblastni skupščini ljudje, ki vedo, kaj je voda in ribolov.« Končal je Kelemina svoj govor s tem-le: »Prosimo Vas, gospodje, hočem končati! Gospodje! Kristus je imel 12 rodov in 12 apostolov, a mi imamo 3 rodove in 18 ministrstev. Dokler bomo imeli 3 rodove in 18 ministrstev, tako dolgo ne moremo glasovati za budžet.« Med splošnim smehom je Kelemina srečno končal ta svoj govor. Druge nesreče ni bilo! —e—

Smarčan iz tujine je pisal uredniku »Slovenskega Gospodarja« obširno pismo, v katerem se posebno pritožuje, da že dalje časa pogreša novice in dopisev iz svojih domačih krajev. Hvali »Gospodarja«, da je posebno v novem letu lepo tiskan in urejevan, da ima vselej kratek, zrna politični pregled, veliko jedrnatih pisanih novic in dopisov iz vseh različnih krajev, posebno mariborske oblasti, nato zanimive podlistke A. Benkoviča ter pred vsem tako važne nauke in modra navodila pod naslovom »Gospodarstvo«. Tako piše: »Dolg čas mi je že po domačih gričih in dolinicah, lepih cerkvah in kapelah ter milodonečim zvonjenju. Rad bi tedaj čital jaz in še rajši drugi tukaj živeči Smarčani, katerim domačini ne dopisujejo tako radi in pa naglo kakor meni, kaj se doma novega in posebnega godi. Seveda tam doma ne čutijo te potrebe, ker v sredi vsega tega živijo; nas v tujini zanima pa vsaka malenkost. Prej smo mi take reči poročali, sicer priprosto in okorno; pa modri »Gospodar« je poročilo zasakal po svoje, kakor že posebno mojstersko zna v svojem 61. letu starosti, in se je čitalo prav imenitno. Zdaj pa se človeku zdi, kakor da bi se bil ves veliki okraj nekam pogreznil, ali kakor da bi vsi spali, ali pa kakor bi bil g. urednik jezen na nje in bi tujakšnje dopise neusmiljeno metal v koš. In vendar vem, da imajo tam prav spretno in olikane fantje in brihtne in za vse dobro navdušene mladenke, ki sem jih že marsikaterokrat občudoval na odru Katoliškega doma, še posebno pri vprizoritvi »Desetega brata« in pa »Miklove Zale«. Pišite jim ali recite, g. urednik, tem in onim, naj se vendar kaj zganejo in pišejo včasih kaj iz velikega smarskega okraja. Mi željno pričakujemo in če bodo zato pošteno potrkali, bomo tudi mi kaj prispevali za svetorokovski zvonove, ki se jim obetajo za letošnje poletje. V Smarju imajo zdaj Katoliški dom, po katerem smo mi izobrazbe in poštene zabave željni mladi ljudje naravnost hrepneli. Gotovo se zdaj tam novo življenje razvija in se vadijo v petju in godbi, v predavanju in telovadbi ter lepem vedenju; in brezdvomno prirejajo tam ali bodo prirejali gledališke predstave. Dobil sem včeraj poročilo o naravnost krasno uspeli materskih proslavi dne 25. marca. V pismu pa berem tudi o čudovito lepi cerkveni pobožnosti, ki so jo na Jožefovo obhajali mladeniči in moške in še posebej smarski očetje s križevim potom med kapelami in s slovesno službo božjo pri Sv. Roku, in v jednako vspodbudni slovesnosti vrlih smarskih mamie na Marijin praznik. Torej le na noge, mladi ljudje, in korajžno poročajte, kaj se godi pri vas!

Smrtna kosa v Razvanju pri Mariboru. V Razvanju pri Mariboru je umrl dne 24. marca Filip Visočnik v 70. letu svoje starosti. Bil je blag ter skrben oče, ki je vzgojil svoje otroke o strogo krščanskem duhu. Pogreb se je vršil dne 26. t. m. na pokopališču v Razvanju. Rajnik je bil dolgoletni naročnik »Gospodarja«. Rajnemu svetila večna luč, rodbini naše sožalje!

Zalostna posledica ponočevanja! Kakor povsod, tako tudi pri nas ponočujejo fantje. Zvečer, dne 14. t. m., se je napotilo pet fantov iz vasi Hodoše pri Tjuju v Gerečo vas.

Ko v gostilni Sagadin pijejo do zaključne ure, je šel Glažar Janez sam domov, drugi štirje pa so se pogovarjali z gerečkimi fanti. Nato sta še odšla za Glažarjem 18letni St. Zupanič in Kureš Anta. Druga dva pa sta ostala še dalje časa v Gereči vasi. Ko priletita Kureš in Zupanič do Glažarja, kateri je šel po polju sam domov, nič hudega sluteč, ga začeta pretepati z ročicami od voza s tako silo, da je padel. Ko je padel, sta mu dala še 16 ran z nožem ter ga pustila ležati na mrzli zemlji celo noč. Zjutraj ga najdejo ter odpeljejo v ptujsko bolnico. V bolnici je bil do 25. t. m. ter je prosil, naj ga odpeljejo domov, kar so tudi napravili. Ko ga pripeljejo domov, mu prinesejo sv. popotnico in je nato izdihnil svojo dušo. Glažar je bil star 28 let ter je bil vedno lepega obnašanja.

Smrt uglednega našega mladeniča. Dne 20. marca je umrl v Loku, župnija St. Janž na Dr. p., daleč na okrog dobro znani Franc Rehak, posestniški sin, star 21 let. Pogreb je vodil dekan č. g. Sagaj in imel ganljiv nagrobni govor. Domači pevski zbor mu je zapel žalostinke. Bodi blagemu mladeniču lahka domača zemlja, njegovim staršem in celi obitelji pa naše iskreno sožalje!

Šmarnice za leto 1927. Maj se bliža in Slovenci bomo zopet obhajali šmarnično pobožnost. Letos nam je napisal »Šmarnice« g. dr. Fr. Kruljc, dekan v Laškem. Te »Šmarnice« nas vodijo v šolo čednosti, k majniški kraljici. Ker je knjiga pomembna in uporabna ne le za majnik, ampak splošno za nabožno čitanje, je prav, če se kar najbolj razširi med ljudstvom. Naklada je majhna, naročite čimprej! Knjiga stane vezana 20 Din. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Najlepa pisanka — dobra knjiga! V knjigarni tiskarne sv. Cirila v Mariboru dobite najlepšo velikonočno darila. Kdor daruje dobro knjigo, ta da najlepšo pisanko. Zato že kar kmalu naročite kako knjigo, Velika noč je blizu. Pišite na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Preč. gg. katehetom! Zdaj, ko se povsod začne šolske maše, je prav, če se vpelje povsod enotne in skupne molitve. Dober molitvenik je najboljša učna knjiga molitve. Zato priporočamo preč. gg. katehetom »Molitve za šolsko mladino«, ki so povzete iz Prijakovega molitvenika. Vse najpotrebnejše je v teh molitvenikih. Cena je za broširani izvod Din 1.25, trdo vezan Din 4.50. Ako otroci sami ne morejo knjižice nabaviti, naj prispevajo krajni šolski sveti, ki prispevajo tudi za druge učne knjige. »Molitve za šolsko mladino« se naročijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Naši domovi o Veliki noči so znova pobeljeni, vse je prazniško! Tuintam pa vendar v teh lepih domovih visijo stare, že obledle podobe, da že težko ugašajo, kaj naj pomenijo. Pa tudi v tem si morete pomagati. Treba je le, da osebno kupite ali pa pišete po izredno lepe podobe, stenske slike, pa tudi kipe, ki jih za praznike nudi Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Vsi župni uradi lavantinske škofije! Zveza slovenskih vojakov obvešča vse župne urade, ki so dobili okrožnice za nabiranje darov in prijave priglasencev, ki bodo posejili slavnost odkritja spominke plošče padlim vojakom v Petrovčah na dan 26. maja 1927, da se rok za priglasitev udeležencev podaljša do 20. aprila 1927, tako tudi darovi cerkvenih zbirk, katere župnije niso mogle tega iz katerih koli vzrokov nabirati darove dne 19. marca, da lahko to storijo naknadno, katerokoli nadaljno nedeljo do 20. aprila 1927. Nobena župnija naj ne izostane. Za došle darove se vam pa najlepše zahvalujemo ter se je že precej župnij odzvalo naši prošnji.

Romanje na Trsat. Kaj rado se zgodi, da pri težkem delu, vsakdanjih skrbeh le preveč upremo svoje oči v zemeljsko vrvenje. Zato je treba od časa do časa izrednih prilik, da se vsaj za par dni odrešemo vsakdanjih skrbi za telo, da obrnemo pogled navzgor! Popolnoma prenovljenega se čuti človek, ko je opravlil po dolgih letih duhovne vaje, presrečnega se čuti na kraju, na katerem Bog deli posebne milosti. Slovencem je med drugimi zelo priljubljena božja pot k Materi božji na Trsat, kjer je bila nekdanj hišica svete družine. Na prijaznem hričeku, raz katerega je lep razgled na sinje Jadransko morje, stoji mogočna cerkev, ki dan za dnem, leto za leto sprejema v svoje prostore romarje, ki iščejo utehe in tolažbe pri Materi božji. Marsikdo se z veseljem spominja srečnih ur na tem svetem kraju! Marsikateri, ki se je že udeležil tega roma-

slovensko marljivost in pridnost, katera se je pred vojno tako lepo kazala v bivši Kranjski.

Gotovo je nemala krivda na nas samih v naši lastni brezbriznosti in malomarnosti, da se je osem let delalo in gospodarilo preko nas in čez nas. Zganimo se iz našega spanja vsaj sedaj, ko nas kliče in vabi delo na vseh straneh. Ne samo naši državni in oblastni poslanci, ampak celi slovenski narod naj pokaže, da hoče biti pionir na slovenskem jugu. Bodimo prvi med brati ne v besedi, ampak v delu!

Tukaj se odkriva še obširno polje za krajevne organizacije SLS. V mnogih krajih še vlada zmotno mnenje, da potrebujemo organizacije samo za volitve. Mnogi mislijo, da samo za to, da skliče tuintam kakšen shod ali sestanek.

Ne tako, dragi tovariši! Krajevna organizacija naj bo vedno živa vez med našimi pristasi, naj bo opora našemu kmetu in delavcu v raznih zadevah. Koliko izgubijo naši ljudje vsled neznanja raznih odredb in zakonov, koliko stroškov in sitnosti imajo predno najdejo prava vrata. Ne moremo pač zahtevati od naših ljudi, da si nabavijo in da znajo vse nove zakone in naredbe.

Dolžnost krajevne organizacije naj bo, da si osnuje v bližini cerkve lastno pisarno, kjer se ob nedeljah lahko da našim ljudem razna pojasnila, sliši se njih želje in prošnje. Tu naj bodo na razpolago razni zakoni, davčni predpisi, naredbe itd. Imamo danes že v vsaki župniji par mož ali fantov, ki bi bili zmogni, dati tozadevna pojasnila. Koliko plačajo ljudje za razne nasvete in posredovanja? Vse to bi lahko opravile naše organizacije potom osrednjih tajništvo, z veliko manjšimi stroški. Bila bi pa to vzgoja za zavest skupnosti in moči, ki bi vezala naše ljudi skupaj. Sedajni poletni čas je pač čas izletov. Koliko več koristi kot od sedenja in popivanja bi imeli naši ljudje od izletov

na razna vzorna posestva, od ogledovanja raznih naprav katere naj služijo narodnemu gospodarstvu. Kako lahko bi bilo to izpeljati potom krajevnih organizacij. Zganimo se krepko!

Teško in gromno delo čaka oblastno skupščino. Kdo je poklican dati pojasnila o raznih krajevnih stvareh, ako ne naše organizacije? Kdo drugi naj tolmači želje ljudstva, ako ne te, ki so izšle iz ljudstva? Če izpeljemo organizacije v tem pravcu, pač ne bo pritožb, da za politične organizacije ni dela razen od volitvah.

Zmajal bo marsikdo z glavo, češ, lepo ali težko, neizvedljivo. Priznam, da ne gre vse naenkrat, ali začeti je treba, v tem tiči skrivnost uspeha. Tudi ustanovitvelem našega združenstva, naših posojilnic, naših prosvetnih društev niso rastle rožice ob potu, tudi oni so imeli trnjevo polje. In vendar je iz njih dela zrastla ogromna stavba združenstva, katera je rešila nad tisoč kmetij razpada, je vzrastla naša prosveta. Ali naj zastonemo za njimi, kateri so imeli več ovir in manj strokovne izobrazbe?

Na delo torej, tovariši! Poživimo naše organizacijsko delo, strmino naše vrste! Neuspehi naj nas ne plašijo, plačilo naj nam bo zavest, da delamo dobro, da skušamo izboljšati položaj našega kmeta in delavca. Zavedajmo se, da imamo zmožnosti za to, da pomagamo bližnjemu! In v tej zavesti bo naše delo lahko in uspešno!

Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. priredi okrajna organizacija SLS na Belo nedeljo, dne 24. aprila, po pozni službi božji pri Arnušu zborovanje zaupnikov za vse župnije lenarškega okraja. Ob enem bo javen shod, na katerem bodo poročali naši narodni poslanci iz Beograda in oblastni poslanci iz Maribora. Opozorjamo vse krajevne organizacije in zaupnike, da skrbijo za obilno udeležbo!